

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1S/44/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8022200379
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: doc. JUDr. Peter Molitoris, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8022200379.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD. a členov senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a JUDr. Mariana Hoffmanna, PhD., v právnej veci žalobcu A. A. A., B. XXX, XXX XX C. D., korešp. adresa: D. XX, XXX XX E., právne zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Marcel Mašan, s.r.o., Školská 252, 059 91 Veľký Slavkov, pobočka Hviezdoslavova 2, Poprad proti žalovanému Mesto Prešov, Hlavná 73, 080 01 Prešov, v konaní o všeobecnej správnej žalobe proti opatreniu žalovaného zo dňa 02.06.2022 takto

rozhodol:

- I. Žalobu z a m i e t a.
- II. Účastníkom konania náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

- I.
Pribeh administratívneho konania, obsah napadnutého opatrenia a argumenty žalobcu uvedené v správnej žalobe
1. Žalobca podal dňa 24.05.2022 žalovanému prostredníctvom Mestského úradu Prešov žiadosť o vydanie parkovacej karty typu Rezident zóny spolu s prílohami.
2. Žalobcovi bola doručená prostredníctvom mejlovej komunikácie odpoveď zo dňa 02.06.2022 z ktorej vyplýva, že táto žiadosť nebola schválená z dôvodu, že uvedený typ parkovacej karty sa vydáva iba občanom s trvalým pobytom v meste Prešov, pričom žalobca túto podmienku nespĺňal.
3. Žalobca správnu žalobou podanou dňa 19.07.2022 navrhol predmetné opatrenie (žalovaným označené ako „rozhodnutie Mesta Prešov, Odbor životného prostredia a dopravnej infraštruktúry zo dňa 02.06.2022“), o neschválení jeho žiadosti o udelenie parkovacej karty typu Rezident zóny zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.
4. Správnu žalobu odôvodnil poukázaním na to, že ustanovenia (žalobca ich nijak bližšie nešpecifikoval) nie sú v súlade so zákonom, pokiaľ osoba s prechodným pobytom nemôže v mieste svojho bydliska parkovať svoj automobil pred bytom, ktorý riadne užíva. Túto právnu úpravu považuje za diskriminačnú, obmedzujúcu občana na jeho základných právach a slobodách, a to aj s ohľadom na to, že automobil je bežnou vecou každodenného života. Rovnako tak sa narúša vlastnícke právo k bytom a nebytovým priestorom, nakoľko vlastník bytu nie vždy má trvalý pobyt v meste, v ktorom má svoj majetok a v ktorom sa aj zdržiava.
5. Žalobca poukázal aj na to, že primárnym účelom inštitútu prechodného pobytu je uľahčenie a podporovanie ľudí, ktorí za prácou dochádzajú mimo oblasti svojho trvalého bydliska.

II.

Vyjadrenie žalovaného

6. Žalovaný sa k správnej žalobe vyjadril podaním zo dňa 05.10.2022. Poukázal na to, že na základe § 6 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a podľa § 6a zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení účinnom do 30.06.2022 (ďalej len „cestný zákon“) vydal Všeobecne záväzné nariadenie č. 13/2019 o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzených úsekoch miestnych komunikácií na území mesta Prešov v znení jeho zmien a doplnkov (ďalej tiež len „VZN č. 13/2019“). Odo dňa 01.01.2021 zaviedol žalovaný reguláciu statickej dopravy v Zónach č. 1,2,3,6 a v časti Zóny č. 4 na území mesta Prešov.

7. Poukázal na znenie čl. 1 ods. 2 písm. l) VZN č. 13/2019, ktoré charakterizuje pojem rezident a ustanovenie čl. 11 ods. 1 VZN č. 13/2019 upravujúcej parkovaciu kartu Rezident zóny.

8. Z citovaných ustanovení podľa žalovaného vyplýva, že žalovaný vydáva rezidentské parkovacie karty iba žiadateľom, ktorí majú v meste trvalý pobyt. Dôvodom prijatia takejto úpravy bola skutočnosť, že na týchto občanov dostáva žalovaný podielové dane.

9. Pokiaľ ide o prípad žalobcu, na parkovacích plochách na ul. D. pri bytovom dome č. 14-16 sa nachádza parkovacia Zóna s modrým rezidentským tarifným pásmom, Nerezidenti môžu využiť parkovacie miesta v zelenom tarifnom pásme, ktoré sú zriadené pri bytovom dome na ul. D. F. X-X, G. E. G. H. I., G. H. J., kde môžu stáť v pracovných dňoch v čase od 8.00 hod do 18.00 hod za 0,30 eur za hodinu, max. 1,00 eur za deň, rovnako v sobotu od 8.00 do 12.00 hod. V čase od 18.00 hod do 8.00 hod nie je toto parkovanie spoplatnené. Obyvateľ s prechodným pobytom si tiež môže zakúpiť parkovaciu kartu do zeleného tarifného pásma za 250 eur na rok. Žalovaný k takejto úprave parkovania pristúpil v snahe vyvinúť tlak na tých obyvateľov, ktorí žijú v meste Prešov, vlastnia tu nehnuteľnosť, užívajú verejné priestranstvo, cesty, parkoviská, ale neprihlásili sa v ňom na trvalý pobyt.

10. Keďže nastavenie konkrétnych podmienok uvedených vo všeobecne záväznom nariadení podľa § 6a cestného zákona závisí od danej obce a jej obyvateľov, ktorí majú možnosť vyjadriť sa k návrhu nariadenia v rámci pripomienkového konania podľa § 6 ods. 4 zákona o obecnom zriadení.

11. K námietke žalobcu o tom, že doposiaľ nedostal riadne písomné rozhodnutie o nevyhovení jeho žiadosti žalovaný uviedol, že parkovacie karty sa nevydávajú formou rozhodnutia podľa § 46 Správneho poriadku.

12. Žalovaný preto navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

13. Žalovaný prílohou doručil nežurnalizovaný administratívny spis, spočívajúci v origináloch listín: Žiadosť o vydanie parkovacej karty s odtlačkom podacej pečiatky zo dňa 24.05.2022 s prílohami (súhlas vlastníka bytu s užívaním bytu na D. H. F. XX/XXXX, E., kópia osvedčenia o evidencii – II časť – Technický preukaz, splnomocnenie na používanie motorového vozidla zo dňa 05.06.2021, výpis z LV č. XXXX, obec Prešov, Okres Prešov, kat. úz. E. a súhlas vlastníka bytu s vydaním parkovacej karty zo dňa 22.05.2022.

III.

Replika žalobcu

14. Žalobca na vyjadrenie žalovaného reagoval replikou zo dňa 08.12.2022 v ktorej uviedol, že naďalej považuje VZN č. 13/2019 za nezákonné. Nezákonnosť vyplýva nie len z argumentov uvedených už v správnej žalobe, ale tiež z tvrdení samotného žalovaného. Poukázal na to, že podľa § 6a ods. 1 cestného zákona je možné parkovacie miesta v obci obmedziť len na účely organizovania dopravy a nie z dôvodu, že mesto dostáva podielové dane iba na osoby z trvalým pobytom v meste a za účelom vyvíjania tlaku na obyvateľov žijúcich v meste bez prihlásenia na trvalý pobyt.

15. Ďalšia skutočnosť svedčiaca o nezákonnosti VZN č. 13/2019 je aj spôsob realizácie tohto nariadenia. V oblasti prechodného pobytu žalobcu sa totiž prakticky nezmenilo rozloženie parkovacích miest, neboli vytvorené nové parkovacie miesta, nezmenilo sa ich usporiadanie a jediný výkon nariadenia sa realizoval umiestnením značiek označujúcich parkovacie zóny. V miestach spadajúcich do zeleného tarifného pásma, na ktoré poukázal žalovaný parkuje 650-700 vozidiel a teda pokrývajú približne 5% dopytu. Mesto teda žiadnym spôsobom neorganizuje dopravu a nerieši parkovacie politiku, iba obchádza zákon za účelom dosiahnutia zisku.

16. Žalovaný tým, že obmedzuje parkovacie miesta iba na osoby s trvalým pobytom popiera účel prechodného pobytu a narušuje princípy dobrej správy v snahe obísť zákon o dani z príjmu. Z uvedeného dôvodu žalobca navrhol, aby súd využil svoju legitímáciu a podal návrh na konanie o súlade právnych predpisov v zmysle čl. 125 ods. 1 písm. d) Ústavy Slovenskej republiky.

17. Napokon žalobca konštatoval, že hoci v danom prípade nepostupuje žalovaný podľa správneho poriadku a parkovacie karty nevydáva formou rozhodnutia podľa § 46 Správneho poriadku je možné aj rozhodnutie formou emailu považovať za rozhodnutie. S ohľadom na to, že zo strany žalovaného ide o štandardnú prax je aj takéto konanie žalovaného možné označiť znemožniť občanom účinnú obranu formou opravného prostriedku.

VI.

Posúdenie podstatných skutkových zistení a právne argumenty

18. Krajský súd v Prešove ako správny súd vecne príslušný podľa § 10 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) a miestne príslušný podľa § 13 ods. 1 SSP preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal v rozsahu žalobných dôvodov v zmysle § 134 ods. 1 SSP, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu žalovaného a na základe splnenie podmienok uvedených v § 107 ods. 2 SSP vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania.

19. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

20. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) na účely tohto zákona sa rozumie administratívnym konaním postup orgánu verejnej správy v rámci výkonu jeho pôsobnosti v oblasti verejnej správy pri vydávaní individuálnych správnych aktov a normatívnych správnych aktov.

21. Podľa § 3 ods. 1 písm. c) SSP na účely tohto zákona sa rozumie opatrením orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté.

22. Podľa § 3d ods. 3 zákona č. 135/1961 Zb. cestného zákona miestne komunikácie sú vo vlastníctve obcí.

23. Podľa § 3d ods. 5 písm. d/ cestného zákona správu pozemných komunikácií vykonávajú ak ide o prejazdné úseky ciest vo vlastníctve obce, o miestne komunikácie a účelové komunikácie vo vlastníctve obce - obce, prípadne právnické osoby nimi na tento účel založené alebo zriadené.

24. Podľa § 6a ods. 1 cestného zákona na účely organizovania dopravy na území obce môže obec ustanoviť všeobecne záväzným nariadením úseky miestnych ciest na dočasné parkovanie motorových vozidiel (ďalej len „parkovacie miesta“) a na stanovištia vozidiel taxislužby, ak sa tým neohrozí bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky alebo iný verejný záujem. Parkovacie miesta a stanovištia vozidiel taxislužby musia byť označené zvislými a vodorovnými dopravnými značkami. Vo všeobecne záväznom nariadení obec ustanoví spôsob zabezpečenia prevádzky parkovacích miest, výšku úhrady za dočasné parkovanie motorových vozidiel podľa osobitného predpisu, 2r) spôsob jej platenia a spôsob preukázania jej zaplatenia.

25. Podľa § 6a ods. 2 cestného zákona prevádzkou parkovacích miest podľa odseku 1 môže obec poveriť aj inú právnickú osobu ako v § 3d ods. 5 písm. d). Na úpravu vzťahov medzi obcou a poverenou

právnickou osobou sa vzťahuje osobitný predpis.2s) Ak prevádzku parkovacích miest zabezpečuje právnická osoba poverená obcou, tak všeobecne záväzné nariadenie obce podľa odseku 1 ustanoví aj podmienky a rozsah prevádzky parkovacích miest a spôsob určenia odplaty poverenej právnickej osoby za prevádzku parkovacích miest.

26. Podľa § 6a ods. 3 cestného zákona výnos úhrad za dočasné parkovanie motorových vozidiel je príjmom obce; to neplatí, ak je prevádzka parkovacích miest zabezpečovaná podľa odseku 2, keď predmetný výnos úhrad za dočasné parkovanie je príjmom na prevádzku parkovacích miest poverenej právnickej osoby.

27. Podľa čl. 1 ods. 2 písm. l) VZN č. 13/2019 na účely tohto nariadenia sa rozumie rezidentom fyzická osoba, prihlásená na trvalý pobyt v zóne s regulovaným parkovaním (ďalej len „zóna“), alebo ktorá má trvalý pobyt v meste Prešov a je na základe nájomnej zmluvy v byte nachádzajúcom sa v zóne nájomníkom a súčasne je vlastníkom motorového vozidla kategórie podľa písm. g) alebo jeho držiteľom na základe finančného prenájmu; rezidentom je aj fyzická osoba - podnikateľ, ktorá má vozidlo evidované na svoju živnosť, štatutár právnickej osoby alebo zamestnanec, ktorí majú právo používať služobné motorové vozidlo na súkromné účely podľa osobitného predpisu a zároveň táto fyzická osoba - podnikateľ, štatutár právnickej osoby alebo zamestnanec má trvalý pobyt v zóne, alebo má trvalý pobyt v meste Prešov a je na základe nájomnej zmluvy v byte, nachádzajúcom sa v zóne, nájomníkom.

28. Podľa čl. 11 ods. 1 VZN č. 13/2019 PK (parkovacia karta, pozn.) „REZIDENT ZÓNY“ je určená len pre rezidenta zóny (v zmysle článku 1 ods. 2. písm. 1) tohto nariadenia), pre ktorú je PK vydaná. Označenie zóny je uvedené arabskou číslicou od 1 do 17, na základe pobytu rezidenta podľa prílohy č. 1 tohto nariadenia. Územná platnosť PK je určená podľa článku 2 odseku 1 resp. prílohy č. 1 tohto nariadenia. PK platí na všetkých parkovacích miestach určených dopravným značením v zmysle článku 1 odseku 6 tohto nariadenia s plateným parkovaním s vyznačeným tarifným pásmom R. V prípade, že v danej zóne nie sú zriadené parkovacie miesta s tarifným pásmom R, môže rezident používať parkovacie miesta na parkoviskách s iným tarifným pásmom.

29. Z obsahu správnej žaloby celkom jednoznačne vyplýva, že predmetom súdneho prieskumu, ktorý pre súd záväzným spôsobom vymedzil žalobca, je opatrenie žalovaného zo dňa 02.06.2022, ktorým žalovaný zamietol žiadosť žalobcu o vydanie parkovacej karty typu Rezident zóny z dôvodu, že táto sa vydáva iba občanom s trvalým pobytom a žalobca trvalý pobyt v meste Prešov v čase podania žiadosti nemal.

30. Z obsahu žaloby a z obsahu repliky žalobcu podľa správneho súdu jednoznačne vyplýva, že hoci žalobca napáda správnu žalobou opatrenie žalovaného zo dňa 02.06.2022, celá jeho žalobná argumentácia sa týka nesúladu VZN č. 13/2019 so zákonom a s ústavou Slovenskej republiky.

31. V tejto súvislosti správny súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že pokiaľ ide o nesúlad všeobecne záväzného nariadenia obce so zákonom, na jeho vyslovenie je kompetentný aj správny súd (ktorého právomoc je daná ustanovením § 6 ods. 2 písm. h/ Správneho súdneho poriadku v spojení s § 357 ods. 1 písm. a/ a nasl. SSP). Ide o konanie v rámci správneho súdnictva, vedené podľa ustanovení § 357 až 367 SPP, o súlade všeobecne záväzného nariadenia obce, mesta, mestskej časti alebo samosprávneho kraja so zákonom, nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy (piaty diel štvrtej hlavy SSP - konania vo veciach územnej samosprávy).

32. Aktívna žalobná legitímácia v tomto type správnych žalôb je však zo zákona daná len prokurátorovi, ktorého protestu proti všeobecne záväznému nariadeniu obce nebolo vyhovené, s výnimkou VZN, vo vzťahu ku ktorým zainteresovaná verejnosť napáda porušenie verejného záujmu v oblasti životného prostredia (§ 359 ods. 1 a 2 SSP).

33. Predmetom tohto konania je súdny prieskum zákonnosti opatrenia žalovaného, ktoré bolo vydané v rámci rozhodovania o žiadosti žalobcu o vydanie parkovacej karty. Teda predmetom tohto súdneho prieskumu zákonnosti nie je konanie o súlade všeobecne záväzného nariadenia mesta č. 13/2019 so zákonom. Preto sa správny súd žalobnými bodmi smerujúcimi k otázke posúdenia zákonnosti, resp. nezákonnosti predmetného VZN č. 13/2019, aj s ohľadom na viazanosť správneho súdu predmetom

konania (§ 134 SSP), ako aj s ohľadom na nedostatok aktívnej žalobnej legitímácie žalobcu (§ 359 ods. 1 a 2 SSP), nezaoberal.

34. V tejto súvislosti správny súd dodáva, že medzi stranami nie je sporná skutočnosť, že v čase vydania preskúmaného opatrenia VZN č. 13/2019 nestratilo účinnosť ani platnosť na základe právnych skutočností predpokladaných v čl. 125 ods. 3 Ústavy SR alebo ustanoveniami § 367 ods. 2 a 3 SSP v spojení s § 6a ods. 1 zákona o obecnom zriadení. Nenastala teda skutočnosť, že by bol rozhodnutiami ústavného súdu alebo príslušného správneho súdu vyslovený nesúlad predmetného VZN, jeho časti alebo niektorého jeho ustanovenia s ústavou alebo so zákonom, preto bolo potrebné, s ohľadom na prezumpciu zákonnosti právnych aktov, na predmetné všeobecne záväzné nariadenie nahliadať ako na súladné so zákonom a ústavou.

35. Pokiaľ ide o rozsah a dôvody posúdenia zákonnosti, resp. nezákonnosti opatrenia žalovaného, správny súd konštatuje, že vo vzťahu k nemu žalobca v zásade žiadne konkrétne námietky, z ktorých by vyplýval rozpor jeho obsahu so zákonom alebo s VZN č. 13/2019, na základe ktorého bolo opatrenie vydané, neuviedol a nepreukázal. Žalobca nerozporoval žalobcom tvrdený obsah platného a účinného VZN č. 13/2019, z ktorého ustanovení čl. 11 ods. 1 vyplýva, že parkovacia karta „rezident zóny“ je určená iba pre rezidentov definovaných v čl. 1 ods. 2 písm. l) tohto nariadenia. Z uvedených skutočností a tvrdení žalobcu v správnej žalobe nijak nevyplýva záver, že by opatrenie žalovaného zo dňa 02.06.2022, ktorým nebolo žiadosti žalobcu o parkovaciu kartu vyhovievané bolo v rozpore s uvedeným všeobecne záväzným nariadením žalovaného. Správny súd preto žalobu zamietol podľa § 190 SSP ako nedôvodnú.

36. Žalobca vo svojej replike zo dňa 08.12.2022 navrhol, aby správny súd využil svoju legitímáciu a podal návrh na konanie o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 písm. d) Ústavy Slovenskej republiky, pričom vo svojom podaní neformuloval návrh na prerušenie konania podľa § 100 SSP. Správny súd v tejto súvislosti poukazuje na ustálenú judikatúru ústavného súdu, v zmysle ktorej je výlučne zodpovednosťou všeobecného súdu posúdiť možnú relevanciu argumentácie predloženej účastníkom konania a iba v prípade, ak sa s ňou po obsahovej stránke stotožní, má návrh na začatie konania pred ústavným súdom sformulovať tak, aby za pomoci takej argumentácie jasne, určito a zrozumiteľne argumentačne podporil vlastný návrh (PL. ÚS 13/2021). Súd je povinný prednesené skutočnosti posúdiť a vyvodiť z nich svoj vlastný autonómny záver, u ktorého nebude po obsahovej či formálnej stránke pochybnosť, že manifestuje presvedčenie samotného všeobecného súdu o neústavnosti či medzinárodnej nonkonformnosti návrhom napadnutého zákona alebo jeho časti (PL. ÚS 17/2021). V danom prípade správny súd nezistil žiadne také skutočnosti, z ktorých by vyplýval rozpor žalobcom napádaného VZN č. 13/2019 s ústavou, pričom prieskum žalobcom tvrdeného rozporu všeobecne záväzného nariadenia so zákonom patrí do právomoci správnych súdov v inom type konania, ako na to už bolo poukázané v predchádzajúcich častiach odôvodnenia tohto rozsudku. Keďže žalobca neformuloval v konaní návrh na prerušenie konania podľa § 100 SSP, správny súd nerozhodoval o nepredložení veci ústavnému súdu osobitným výrokom.

37. O trovách konania súd rozhodol podľa § 168 SSP. Žalobcovi nepriznal náhradu trov konania, pretože v konaní nebol úspešný a u žalovaného nezistil osobitné dôvody vedúce k priznaniu náhrady trov konania.

38. Senát správneho súdu rozhodol v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť v lehote 1 mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu oprávnenému subjektu, ktorú je potrebné podať na Krajský súd v Prešove (§ 443 ods. 2 písm. a) v spojení s § 444 ods. 1 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 1, 2 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d), je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1,2 SSP).